

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

10 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte: Timofti Vladimir

Judecătorii: Toma Nadejda și Cobzac Elena,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 aprilie 2021, în cauza penală în privința lui

Martirosean Artur xxxxx, născut la xxxxx,
originar din xxxxx și domiciliat în xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 07.09.2019 – 17.11.2020;

Instanța de apel: 25.01.2021 – 20.04.2021;

Instanța de recurs: 09.06.2021 – 10.11.2021.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 17 noiembrie 2020, Martirosean Artur a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal.

Martirosean Artur a fost liberat de răspundere penală în temeiul art. 217 alin. (5) Cod penal.

S-a încetat procesul penal în privința lui Martirosean Artur în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, în legătură cu liberarea lui de răspunderea penală.

A fost admisă cerința acuzatorului de stat cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare și s-a încasat de la Martirosean Artur în beneficiul statului suma de 3360 (trei mii trei sute șaiszeci) lei, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare.

2. Pentru pronunțarea sentinței prima instanță a constatat în fapt că, Martirosean Artur, aproximativ în luna decembrie 2017, în mun. Chișinău, acționând intenționat și urmărind scopul consumului de droguri, inițial, a procurat de la Xxxxx, iar ulterior a păstrat la propriul domiciliu substanța stupefiantă „heroina” în cantitate de 0,081 grame (materie uscată).

Conform Raportului de expertiză fizico-chimică nr. 34/12/1-R-3701 din 10 august 2018 s-a stabilit că substanța cu aspect de pulbere de culoare cafenie, ridicată în data de 08 august 2018, în rezultatul percheziției efectuate la domiciliul lui Martirosean Artur pe adresa xxxxx reprezintă heroină, care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante, incluse în „Tabelul I. Substanțele stupefiante”, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1088 din 05.10.2004 cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului. În același raport de expertiză fizico-chimică se constată că în heroina menționată s-au mai depistat 6-Monoacetylmorphine și Acetylcodeine (derivați ai opiului), iar cantitatea substanței stupefiante (heroină), constituie 0,081 grame (materie uscată).

Conform Listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în traficul ilicit precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, cu ulterioarele modificări, cantitatea de 0,081 grame de heroină constituie proporții mari.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate inculpatul Martirosean Artur a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 217 alin. (2) Codul penal, adică, *procurarea și păstrarea drogurilor, săvârșite în proporții mari și fără scop de înstrăinare*.

3. Nefiind de acord cu sentința în cauză, acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate, Timofti Tatiana, a depus apel în termen prin care a solicitat casarea în parte a sentinței, din motivul ilegalității acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru primă instanță, prin care a-l recunoaște vinovat pe Martirosean Artur de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 217 alin. (2) Cod penal, încetarea procesului penal și liberarea de răspundere penală, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

În motivarea cererii de apel, acuzarea a invocat dezacordul cu sentința în partea aplicării de către instanță a prevederilor art. 217 alin. (5) Cod penal, materializate în liberarea inculpatului de răspundere penală, ca fiind neîntemeiate și ca rezultat care nu pot fi admise.

Consideră că prima instanță a distorsionat prevederile art. 217 alin. (5) Cod penal, constatând lipsa necesității întrunirii tuturor condițiilor specificate de legislator.

Este de opinia că, aceste prevederi nu sunt aplicabile în raport cu acțiunile inculpatului, dat fiind faptul, că în speță poate fi constatată contribuirea activă la descoperirea infracțiunii ce ține de circulația ilegală a drogurilor *materializată doar prin indicarea sursei de procurare a acestora*, pe când legislatorul condiționează aplicarea prevederilor art. 217 alin. (5) Cod penal prin întrunirea *cumulativă a tuturor condițiilor specificate de acesta*. Respectiv, consideră că, indicarea sursei de procurare a substanței stupefiante „heroina” în cantitate de 0,081 grame (materie uscată), depistate și ridicate la 08 august 2018, orele 21:30, în rezultatul percheziției

efectuate la domiciliul lui Martirosean Artur de pe adresa xxxxx, într-un loc special amenajat dintr-o carte ce se afla în dormitor, nu poate fi temei de liberare de răspundere penală pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal.

De asemenea, acuzarea menționează că, la examinarea cauzei nu a fost constatat faptul că, Martirosean Artur a contribuit activ, până la reținerea sa și a celorlalte persoane în privința cărora cauza a fost disjunsă, la descoperirea sau contracararea infracțiunii prin autodenunțare, predare benevolă a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, indicare a sursei de procurare a acestor substanțe, la divulgarea persoanelor care au contribuit la săvârșirea infracțiunii, la indicarea mijloacelor bănești, a bunurilor sau a veniturilor rezultate din infracțiune.

Este cert faptul, că recunoașterea vinovăției cu relatarea circumstanțelor comiterii infracțiunii și indicarea persoanelor implicate în comiterea infracțiunii nu se încadrează în temeiurile prevăzute de legiuitor la art. 217 alin. (5) din Codul penal pentru liberarea persoanei care a săvârșit acțiunile prevăzute la art. 217 sau 217¹ de răspundere penală.

Totodată, în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit că fapta imputată inculpatului și anume procurarea substanței stupefiante (heroina) a avut loc în luna decembrie 2017, care a fost ulterior păstrată la domiciliul lui Martirosean Artur până la 08 august 2018 fiind ridicată în cadrul percheziției de către organul de urmărire penală. Potrivit art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii a expirat 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare. Așadar, procesul penal în privința inculpatului Martirosean Artur urma să fie încetat conform art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, iar inculpatul liberat de tragerea la răspundere penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 aprilie 2021, a fost respins, ca nefondat, apelul procurorului și menținută sentința fără modificări.

Analizând în ansamblu probele cauzei penale date prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, instanța de apel a concluzionat despre existența în acțiunile inculpatului Martirosean Artur a indicilor infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal, adică, *procurarea și păstrarea drogurilor, săvârșite în proporții mari și fără scop de înstrăinare*.

Instanța de apel a mai reținut că, prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului, cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale, vinovăția acestuia, de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Codul penal, fiind dovedită prin probele administrate legal în cadrul cercetării judecătorești și anume: declarațiile inculpatului Martirosean Artur (f.d. 162-165, 174, 107) și prin probele scrise anexate la materialele cauzei și anume:

- Procesul-verbal din 02.07.2018 cu stenogramele anexate, prin care a fost consemnată măsura specială de investigații – interceptarea și înregistrarea convorbirilor telefonice purtate de utilizatorul postului de telefonie mobilă cu numărul xxxxx, care aparține lui Martirosean Artur (vol. I, f.d. 23-26);

- Procesul-verbal din 08.08.2018 privind efectuarea percheziției la domiciliul lui Martirosean Artur, amplasat în xxxxx Conform procesului-verbal, în cadrul percheziției au fost ridicate următoarele obiecte: 1) praf de culoare sură într-o folie din staniol, ambalată în bandă adezivă de culoare verde-galbenă, care se aflau într-o carte amplasată pe calculatorul din odaia lui Martirosean Artur; 2) 160 pastile de culoare albă și o cutie neagră în care se aflau pastile de culoare roz, la fel depistate în odaia lui Martirosean Artur; 3) purtător de memorie de tip USB; 4) bloc de sistem de culoare neagră cu inscripția „Gygabyte CHASSIS” (vol. I, f.d. 44-46);

- Procesul-verbal din 08.08.2018 privind efectuarea percheziției corporale asupra lui Martirosean Artur, prin care în cadrul respectivei acțiuni procesuale a fost ridicat un telefon de model Huawei, deteriorat (vol. I, f.d.39);

- Procesul-verbal din 10.08.2018 privind examinarea obiectelor ridicate în cadrul percheziției corporale a cet. Martirosean Artur și în cadrul percheziției efectuate la domiciliul acestuia, și anume: a blocului de sistem cu inscripție „Gygabyte Chassis”, a dispozitivului de stocare a datelor de tip USB, a cartelei SIM cu seria xxxxx, precum și a telefonului mobil de model Huawei, fiind deteriorat (vol. I, f.d. 53-55);

- Procesul-verbal din 09.08.2018 privind recunoașterea persoanei după fotografie, prin care Martirosean Artur l-a recunoscut pe Xxxxx ca fiind persoana de la care a cumpărat heroina (vol. I, f.d. 85-86);

- Procesul-verbal din 14.08.2018 privind ridicarea înregistrărilor audio din aplicația „Telegram”, pe care se conține discuția lui Martirosean Artur, după desemnarea sa în calitate de investigator sub acoperire, cu Xxxxx, cu purtător de memorie de tip CD- R anexă (vol. I, f.d. 88-89);

- Procesul-verbal din 15.08.2018 privind ridicarea înregistrărilor video pe care se conțin discuțiile lui Martirosean Artur, după desemnarea sa în calitate de investigator sub acoperire, cu Xxxxx, cu purtător de memorie de tip CD- R anexă (vol. I, f.d. 91-92);

- Procesul-verbal din 16.08.2018 privind examinarea fișierelor video care se conțin pe purtătorii de memorie de tip CD-R ridicate de la Martirosean Artur, cu stenogramele anexate, după desemnarea sa în calitate de investigator sub acoperire, prin care sunt elucidate discuțiile sale cu Xxxxx referitor la procurarea drogurilor (vol. I, f.d. 95-99);

- Procesul-verbal din 16.08.2018, prin care de la Martirosean Artur, în calitate de investigator sub acoperire, a fost ridicat un pachetel din folie de staniol în care se afla praf de culoare roz-deschis (vol. I, f.d. 101);

- Procesul-verbal din 03.09.2018, prin care de la Martirosean Artur, în calitate

de investigator sub acoperire, a fost ridicat un pachetel din folie de staniol în care se afla substanță cu aspect de praf (vol. I, f.d. 118);

- Raportul de expertiză Judiciară nr. 34/12/1-R-3701 din 10.08.2018, prin care se constată că substanța cu aspect de pulbere de culoare cafenie, ridicată în data de 08.08.2018, în rezultatul efectuării percheziției la domiciliul cet. Martirosean Artur, pe adresa xxxxx, reprezintă heroină, care se atribuie la substanțele stupefiante. Cantitatea substanței stupefiante (heroină) constituie 0,081 g (materie uscată). În heroina dată s-au mai depistat: 6-Monoacetylnorphine și Acetylcodeine (derivați ai opiului) (vol. I, f.d.61-65);

- Raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-3700 din 10.10.2018, prin care se constată că în cele 169 de pastile de formă pentagonală de culoare roz și în cele 160 pastile de culoare albă, depistate și ridicate în data de 08.08.2018, în rezultatul efectuării percheziției la domiciliul cet. Martirosean Artur, pe adresa xxxxx, careva substanțe stupefiante, psihotrope sau precursori ai acestora n-au fost depistate (vol. I, f.d.73-78);

- Raportul de expertiză judiciară nr. 34/12-1-R-3823 din 03.09.2018, prin care se constată că substanța cu aspect de bulgări de culoare roz, ridicată în data de 16.08.2018, de la investigatorul sub acoperire Martirosean Artur, reprezintă amfetamin, care se atribuie la substanțele psihotrope. Cantitatea substanței psihotrope (amfetamin – materie uscată) constituie 0,916 g. (vol. I, f.d. 107-110);

- Raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-4006 din 05.09.2018, prin care se constată că substanța solidă de culoare cafenie, cu incluziuni de bulgări, ridicată în data de 03.09.2018, de la investigatorul sub acoperire Martirosean Artur reprezintă substanța stupefiantă heroina. Masa substanței stupefiante heroina constituie 1,036 g (vol. I, f.d.126-130).

Reieșind din cele relatate, instanța de apel a considerat că, prima instanță corect a constatat că, prin acțiunile sale inculpatul Martirosean Artur a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 217 alin. (2) Codul penal, adică, procurarea și păstrarea drogurilor fără scop de înstrăinare, săvârșite în proporții mari.

De asemenea, prima instanță a argumentat deplin poziția adoptată, cât din punct de vedere a cercetării în ansamblu a circumstanțelor cauzei, atât și din punct de vedere a prevederilor legale.

Cu referire la liberarea inculpatului de răspundere penală, instanța de apel a conchis că prima instanță la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art. 217 alin. (5) Cod penal, la liberat pe inculpatul Martirosean Artur de la răspunderea penală, ținând cont de faptul că, ultimul a contribuit activ la descoperirea infracțiunii ce ține de circulația ilegală a drogurilor, indicarea sursei de procurare a acestor substanțe, la divulgarea persoanelor care au contribuit la săvârșirea infracțiunii, predarea substanțelor

narcotice rezultate din achiziționarea de control a drogurilor de la Xxxxx, de către Martirosean Artur, în calitate de investigator sub acoperire.

Astfel, din materialele cauzei penale instanța de apel a constatat că, inculpatul a recunoscut vinovăția, iar după comiterea infracțiunii a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, organizatorului, instigatorului și a complicilor la comiterea infracțiunii incriminate, or, potrivit materialelor cauzei se constată că, Martirosean Artur a contribuit la descoperirea infracțiunilor, indicând sursa de procurare a substanțelor narcotice, a divulgat persoanele implicate în comiterea infracțiunii, a semnat acordul de colaborare cu organul de urmărire penală ca *investigator sub acoperire*, făcând toate acțiunile cerute de ofițerii de investigație la indicațiile lor, și anume, achiziție de control, transmiterea banilor sub controlul organului de urmărire penală, înregistrând discuțiile audio și video a întâlnirilor cu persoanele pe care le-a denunțat. În aceste circumstanțe au fost descoperite și deferite justiției mai multe persoane pe diferite rețele de comercializare ilegală a substanțelor narcotice, și anume Xxxxx, Xxxxx ș.a. Dosarul penal de învinuire a persoanelor enumerate se află pe rol la Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani) cu nr. 41-1-156-05022016.

Așa fiind, prin acțiunile sale de colaborare activă inculpatul Martirosean Artur a denunțat grupul infracțional, care punea în circulație ilegală etnobotanice și analogii lor în scop de înstrăinare, iar prima instanță a ținut cont și a aplicat corect liberarea de răspundere penală cu încetarea procesului penal, or, persoana poate contribui la descoperirea infracțiunii ce ține de circulația substanțelor narcotice, psihotrope și analogilor lor, atunci când aceasta este în proces de săvârșire sau când ea deja a fost săvârșită.

În rezultatul tratativelor cu organul de urmărire penală, Martirosean Artur a doua zi după efectuarea percheziției la domiciliul său, la data de 09 august 2018 prin înscris autentic, în prezența avocatului Caminscaia Aliona, confirmată prin semnătura acesteia și a procurorului în PCCOCS, Raileanu Dumitru, în corespundere cu acordul organului de investigație și a acceptului procurorului în PCCOCS, Raileanu Dumitru, pe cauza penală nr. 2016790261, pornită conform semnelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. b) Cod penal, dându-și seama de cele preconizate, aflându-se în stare adecvată și cugetătoare, fără careva influență psihică sau fizică din partea organelor de drept și-a dat consimțământul benevol de a colabora cu organele de drept și să acorde orice ajutor în calitate de investigator sub acoperire. Prin același înscris autentic, lui Martirosean Artur i s-a adus la cunoștință prevederile art. 217 alin. (5) și art. 85 Cod contravențional care prevăd condițiile de liberare de răspundere penală în caz de contribuție la descoperirea infracțiunii, la caz una în proces de acțiune.

În pofida cererii, acceptului și acțiunilor lui Martirosean Artur în calitate de investigator sub acoperire, acesta prin Ordonanța procurorului PCCOCS,

Dumitru Railean din 06.11.2018 a fost pus sub învinuire pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42, art. 217¹ alin. (4) lit. b), d) Cod penal, cu modificarea ulterioară a învinuirii prin Ordonanța procurorului PCCOCS, Roșior Vitalie, din 27 septembrie 2019 în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, fiind învinuit de procurarea și păstrarea drogurilor în cantități mari, fără scop de înstrăinare.

Astfel, Martirosean Artur a indicat drept persoană de la care a achiziționat droguri pe Xxxxx, iar prin raportul privind consemnarea rezultatelor urmăririi penale în cauza penală nr. 2016790261 din 11 septembrie 2019, la data de 23 octombrie 2018, de către PCCOCS a fost începută urmărirea penală în cauza nr. 2018670257, în temeiul bănuielii rezonabile privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 243 alin. (3) lit. a), b) Cod penal (f.d. 185-190, Vol. I).

Potrivit Ordonanței de începere a urmăririi penale, rezultă că mai multe persoane, fiind în înțelegere prealabilă și de comun acord, urmărind scopul punerii în circulație a drogurilor în scop de înstrăinare și al legalizării veniturilor obținute, au format un grup criminal organizat cu un înalt grad de coordonare între membrii săi, cu caracter retras, cu regulile de comunicare, cu scopul și intenția unică de a comite acțiuni în vederea producerii și comercializării drogurilor în proporții deosebit de mari prin diferite metode și ulterior al spălării banilor obținuți, pe întreg teritoriul RM și înafara acestuia.

La data de 01 august 2019, cauza penală nr. 2018670257 a fost conexată la cauza penală nr. 2016790261. Urmărirea penală în prezenta cauză a fost disjunsă la 25.09.2019, din materialele cauzei penale nr. 2016790261, de către Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, în temeiul bănuielii rezonabile privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42, art. 217¹ lit. b) Cod penal.

Instanța de apel a respins argumentele acuzatorului de stat, expuse în cererea de apel, precum că, instanță distorsionat a interpretat prevederile art. 217 alin. (5) Cod penal, constatând lipsa necesității întrunirii tuturor condițiilor specificate de legislator, or, pentru a fi liberată de răspundere penală persoana care a comis una din infracțiunile prevăzute de art. 217 sau 217¹ Cod penal este necesar ca aceasta să contribuie efectiv la: descoperirea sau contracararea infracțiunii ce ține de circulația ilegală a drogurilor după caz, prin: a) autodenunțare; b) predarea benevolă a drogurilor; c) indicarea sursei de procurarea a acestor substanțe; divulgarea persoanelor care au contribuit la săvârșirea infracțiunii; indicarea mijloacelor bănești, a bunurilor sau a veniturilor rezultate din infracțiune, iar atestarea oricărei din aceste acțiuni este suficientă pentru a se face operantă prevederea de la alin. (5) art. 217 Cod penal, prin urmare nu este obligatoriu ca toate aceste trei acțiuni să fie întrunite.

Au fost respinse argumentele procurorului precum că, indicarea sursei de procurare a substanței stupefiante „heroina” în cantitate de 0,081 grame (materie

uscată), depistate și ridicate la 08 august 2018, ora 21:30, în rezultatul percheziției efectuate la domiciliul lui Martirosean Artur de pe adresa xxxxx, într-un loc special amenajat dintr-o carte ce se afla în dormitor, nu poate fi temei de liberare de răspundere penală pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) din Codul penal, deoarece inculpatul Martirosean Artur a contribuit activ la descoperirea infracțiunii de circulație a drogurilor, prin divulgarea persoanelor, indicarea sursei de obținere a drogurilor, participarea în calitate de investigator sub acoperire la măsurile speciale de investigație cu scopul de a depista celelalte persoane implicate în comiterea infracțiunii, mai mult, inculpatul benevol prin cerere a manifestat acordul de a colabora cu organele de drept, iar acțiunile de colaborare au fost confirmate prin probele reflectate și apreciate în hotărârea primei instanțe.

De asemenea, instanța de apel a respins și argumentul procurorului privind recunoașterea vinovăției lui Martirosean Artur de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 217 alin. (2) Cod penal, încetarea procesului penal și liberarea de răspundere penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, deoarece prevederile art. 217 alin. (5) Cod penal, prevede că, este posibilă în cazul în care este întrunită cel puțin una din două condiții, și anume 1) predarea benevolă de către persoană a drogurilor, etnobotanice sau analoagelor acestora sau 2) acțiunile active care contribuie la descoperirea sau curmarea infracțiunilor unor astfel de substanțe, manifestate prin următoarele modalități alternative, autodenunțare, divulgarea persoanelor care au contribuit la săvârșirea infracțiunii, indicarea sursei de procurare a drogurilor, entobotanice sau analoagelor acestora, participarea la depistarea mijloacelor bănești, a bunurilor sau a veniturilor dobândite în rezultatul comiterii infracțiunii.

Potrivit procesului-verbal de audiere a inculpatului Martirosean Artur în calitate de investigator sub acoperire, acesta indică asupra unui „membru de vârf” al grupării în care nemijlocit a fost implicat prin acțiunea indirectă a lui Xxxxx, precum și implicarea în continuare a lui Xxxxx și alți subiecți în acțiunile ilicite de punere în circulație a substanțelor narcotice, prin ce se atestă contribuirea activă la investigarea infracțiunii de către inculpat, prin conlucrarea cu Organul de Urmărire Penală, element obligatoriu în sensul dispoziției art. 217 alin. (5) Cod penal, Martirosean Artur identificând subiecții care, chiar și după curmarea acțiunilor sale din decembrie 2017, continuau activitatea ilicită de punere în circulație a substanțelor narcotice, iar inculpatul prin acțiuni proprii a curmat activitatea ilicită a acestor subiecți.

Potrivit procesului-verbal din 09 august 2018 privind recunoașterea persoanei după fotografie, Martirosean Artur l-a recunoscut pe Xxxxx ca fiind persoana de la care a cumpărat heroina sub fotografia cu nr. 5 (vol. I, f.d. 85-86); prin procesul-verbal din 14 august 2018 s-au ridicat înregistrările audio din aplicația „Telegram”; prin procesul-verbal din 15 august 2018 au fost ridicate înregistrările video pe care se conțin discuțiile lui Martirosean Artur; prin procesul-verbal din 16 august 2018 s-

au examinat fișierele video care se conțin pe purtătorii de memorie de tip CD-R ridicate de la Martirosean Artur și care probează faptul că, Martirosean Artur în calitate de investigator sub acoperire a purtat discuții cu Xxxxx în vederea procurării drogurilor (vol. I, f.d. 88-89, f.d. 91-92, f.d. 95-99).

Mai mult ca atât, prin procesul-verbal de ridicare din 16 august 2018 se probează faptul că, de la Martirosean Artur, în calitate de investigator sub acoperire în rezultatul măsurii speciale de investigație – achiziția de control a drogurilor de la Xxxxx, a fost ridicat un pachetel din folie de staniol în care se afla praf de culoare roz-deschis (vol. I, f.d. 101), care potrivit Raportului de expertiză judiciară nr. 34/12-1-R-3823 din 03.09.2018, se constată că substanța cu aspect de bulgări de culoare roz, ridicată în data de 16.08.2018, de la investigatorul sub acoperire Martirosean Artur, reprezintă amfetamina, care se atribuie la substanțele psihotrope. Cantitatea substanței psihotrope (amfetamina – materie uscată) constituie 0,916 grame (vol. I, f.d.107-110). Rezultatul acțiunilor au fost expuse în Raportul ofițerului superior de investigații a Direcției Nr. 1 a INI al UGP, inspector superior Balagura Vladimir (f.d. 120, Vol. I).

O altă achiziție de control se confirmă prin circumstanțele indicate în procesul-verbal din 03 septembrie 2018, prin care de la Martirosean Artur, în calitate de investigator sub acoperire, a fost ridicat un pachetel din folie de staniol în care se afla substanța cu aspect de praf (vol. I, f.d. 118), iar potrivit raportului de expertiză nr. 34/12/1-R-4006 din 05.09.2018, substanța solidă de culoare cafenie, cu incluziuni de bulgări, ridicată în data de 03.09.2018, de la investigatorul sub acoperire Martirosean Artur, reprezintă substanța stupefiantă heroina. Masa substanței stupefiante heroina constituie 1,036 g. (vol. I, f.d.126-130).

Prin urmare, instanța de apel a reținut că, acțiunile inculpatului Martirosean Artur, corect au fost calificate ca contribuire activă la descoperirea și contracararea infracțiunii ce ține de circulația ilegală a substanțelor narcotice, după caz, prin indicarea sursei de procurare a acestor substanțe, la divulgarea persoanelor care au contribuit la săvârșirea infracțiunii.

Astfel, eliberarea de răspundere penală a inculpatului Martirosean Artur este o soluție legală și echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, iar apelul procurorului este nefondat.

Instanța de apel a respins argumentele acuzatorului de stat prin care a invocat că contribuirea activă la descoperirea sau contracararea infracțiunii se realizează prin autodenunțare, predare benevolă a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, ceea ce nu a avut loc în cazul dat, or, Martirosean Artur a comunicat organului de urmărire penală de unde lua substanțele narcotice, a divulgat persoanele implicate în comiterea infracțiunii, fiind descoperite și deferite justiției mai multe persoane pe diferite rețele de comercializare ilegală a substanțelor narcotice, și anume Xxxxx, Xxxxx ș.a. dosarul penal de învinuire a persoanelor

enumerare se află pe rol la Judecătoria Chișinău sediul Buiucani cu nr. 41-1-156-05022016.

Astfel, că inculpatul Martirosean Artur a conștientizat gravitatea faptelor sale și consecințele degenerate prin acestea față de societate, iar aportul adus investigației conduse de organul de urmărire penală denotă regretul și căința sinceră, ultimul a conștientizat gravitatea faptelor comise, iar prin aportul adus relevă reabilitarea sa față de societate, acțiuni ce justifică liberarea sa de răspundere penală potrivit prevederilor art. 217 alin. (5) Cod penal.

5. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care prevederile art. 217 alin. (5) Cod penal, să fie excluse în privința inculpatului Martirosean Artur cu aplicarea față de acesta a instituției prescripției tragerii la răspundere penală, raportată la art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal.

În argumentarea recursului menționează că instanța de apel a preluat eronat constatările primei instanțe, a dat un răspuns evaziv referitor la condițiile liberării de răspundere penală, or, fără a intra în esența problemei abordate de procuror în apelul declarat și argumentând deficitar soluția adoptată, instanța de apel nu a rezolvat fondul apelului.

Acuzarea reiterează că Martirosean Artur a fost documentat o perioadă îndelungată și doar după efectuarea acestor acțiuni, precum și reținerea inculpatului acesta și-a recunoscut vina și a comunicat organului de urmărire penală toate circumstanțele săvârșirii infracțiunii. Indicarea sursei de procurare a substanței stupefiante „heroina”, depistate și ridicate la 08.08.2018, orele 21:30, în rezultatul percheziției efectuate la domiciliul lui Martirosean Artur de pe adresa xxxxx, nu poate fi valorificat ca un temei de liberare de răspundere penală pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal.

Consideră că formulările generale și abstracte invocate în decizia recurată, fac dovada încălcării de către instanța de apel a prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, or această instanță nu s-a expus la chestiunile de drept importante la soluționarea cauzei, iar prin această inactivitate instanța de apel a provocat o stare de incertitudine.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procuror, în baza materialelor din dosar, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de apel și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva

hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

După cum rezultă din conținutul cererii de recurs declarate în speță, procurorul își întemeiază dezacordul cu decizia contestată pe temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Din esența argumentelor avansate de către titularul cererii de recurs, Colegiul penal atestă că dezacordul acuzatorului de stat se axează pe soluția instanțelor de fond privind aplicarea în privința inculpatului Martirosean Artur a prevederilor art. 217 alin. (5) Cod penal, susținând că în privința acestuia procesul penal urma a fi încetat din motivul expirării termenului prescripției de tragere la răspundere penală.

Totodată Colegiul penal constată că argumentele aduse în recurs sunt identice celor care au format obiect de discuție la etapa judecării cauzei în ordine de apel, iar instanța de apel a motivat detaliat și argumentat soluția adoptată, just concluzionând asupra necesității menținerii sentinței primei instanțe.

Astfel, având în vedere că titularul cererii de recurs consideră că decizia instanței de apel nu conține motive legale pe care se întemeiază soluția în partea individualizării pedepsei penale, analizând decizia atacată prin prisma acestor temeiuri de casare Colegiul penal constată, că în speță nu și-au găsit confirmare erorile de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc, că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Recapitulând esența cauzei penale deduse judecării, Colegiul penal reține că prin sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 17 noiembrie 2020, Martirosean Artur a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal. Martirosean Artur a fost liberat de răspundere penală în temeiul art. 217 alin. (5) Cod penal. S-a încetat procesul penal în privința lui Martirosean Artur în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, în legătură cu liberarea lui de răspundere penală.

Soluția nominalizată a primei instanțe a fost menținută și de către instanța de apel.

Problema de drept ridicată de către procuror în recurs se referă la faptul, dacă instanțele de fond corect au dispus aplicarea în privința inculpatului Martirosean Artur a prevederilor art. 217 alin. (5) Cod penal, în contextul în care inculpatul a fost documentat o perioadă îndelungată și doar după efectuarea acestor acțiuni, precum și reținerea inculpatului acesta și-a recunoscut vina și a comunicat organului de urmărire penală toate circumstanțele săvârșirii infracțiunii. Consideră acuzarea, că indicarea sursei de procurare a substanței stupefiante „heroina”, depistate și ridicate la 08 august 2018, ora 21:30, în rezultatul percheziției efectuate la domiciliul lui Martirosean Artur de pe adresa xxxxx, nu poate fi valorificat ca un temei de liberare de răspundere penală pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal.

În acest sens instanța de recurs notează, că potrivit prevederilor art. 217 alin. (5) Cod penal, persoana care a săvârșit acțiunile prevăzute la art. 217 sau 217¹ este liberată de răspundere penală dacă a contribuit activ la descoperirea sau contracararea infracțiunii ce ține de circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogii acestora, după caz, prin autodenunțare, predare benevolă a drogurilor, etnobotanicelor sau analogii acestora, indicare a sursei de procurare a acestor substanțe, la divulgarea persoanelor care au contribuit la săvârșirea infracțiunii, la indicarea mijloacelor bănești, a bunurilor sau a veniturilor rezultate din infracțiune.

Nu poate fi considerată predare benevolă a drogurilor, etnobotanicelor sau analogii acestora ridicarea acestora la reținerea persoanei, precum și la efectuarea acțiunilor de urmărire penală pentru depistarea și ridicarea lor.

În sensul normei de drept enunțate, prin „contribuție activă” trebuie să se înțeleagă înlesnirea în mod efectiv, real, care să presupună consecința scontată la

- descoperirea sau contracararea infracțiunii ce ține de circulația ilegală a substanțelor narcotice, psihotrope sau analoagelor lor, după caz, prin: a) autodenunțare; b) predare benevolă a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor; c) indicarea sursei de procurare a acestor substanțe;

- divulgarea persoanelor care au contribuit la săvârșirea infracțiunii;

- indicarea mijloacelor bănești, a bunurilor sau a veniturilor rezultate din infracțiune.

Totodată, indicarea sursei de procurare a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor presupune denunțarea autorului infracțiunii anterioare, adoptând forma operațiunilor ilegale cu plantele care conțin substanțe narcotice sau psihotrope: producerii, preparării, extragerii etc. a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor. De asemenea, ea poate presupune indicarea locului din care substanțele respective au fost sustrate sau găsite abandonate ori din care plantele respective au fost recoltate etc.

Cât privește aportul prin divulgarea persoanelor care au contribuit la săvârșirea infracțiunii, aceasta urmează a fi determinată prin prisma prevederilor alin. (1) art. 42 Cod penal, potrivit cărora participanții sunt persoanele care contribuie la săvârșirea unei infracțiuni în calitate de autor, organizator, instigator sau complice.

Se consideră că, persoana poate înlesni realizarea urmăririi penale și prin indicarea mijloacelor bănești, a bunurilor sau a veniturilor rezultate din infracțiune.

În acest plan, prin „bunuri” trebuie de înțeles bunuri de orice natură, fie corporale sau incorporale, mobile sau imobile, precum și actele juridice sau documentele care atestă un titlu sau un drept asupra bunului; prin „venituri rezultate din infracțiune” se au în vedere orice avantaje provenite din infracțiuni.

În conexiunea celor relatate, Colegiul penal reține că instanțele de fond corect au sesizat, că după efectuarea percheziției la domiciliul său, Martirosean Artur a comunicat organului de urmărire penală de unde lua substanțele narcotice, a contribuit la descoperirea infracțiunilor, indicând sursa de procurare a substanțelor narcotice, a divulgat persoanele implicate în comiterea infracțiunii, a semnat acordul de colaborare cu organul de urmărire penală ca *investigator sub acoperire*, făcând toate acțiunile cerute de ofițerii de investigație la indicațiile lor, și anume, achiziție de control, transmiterea banilor sub controlul organului de urmărire penală, înregistrând discuțiile audio și video a întâlnirilor cu persoanele pe care le-a denunțat. În aceste circumstanțe au fost descoperite și deferite justiției mai multe persoane pe diferite rețele de comercializare ilegală a substanțelor narcotice, dosarul penal de învinuire a persoanelor enumerate aflându-se pe rolul instanței de judecată.

Analizând în cumul aspectele descrise supra, Colegiul penal consideră că instanța de apel corect a susținut opinia primei instanțe că contribuirea activă la investigarea infracțiunii de către Martirosean Artur prin conlucrarea cu organul de urmărire penală, se încadrează în prevederile art. 217 alin. (5) Cod penal, și constituie temei de al libera de răspundere penală, întrucât în cazul din speță scopul legii penale poate fi atins fără aplicarea unei pedepse penale.

În concluzie, ținând cont de faptul că instanțele de fond au acordat deplină eficiență prevederilor art. 217 alin. (5) Cod penal, Colegiul penal constată că instanța de apel a respectat prevederile art. art. 414-419 Cod de procedură penală, iar hotărârea adoptată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, fapt

ce impune inadmisibilitatea recursului ordinar declarat în speță, ca fiind vădit neîntemeiat.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în cazul în care instanțele de fond și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*a se vedea, în special, cauzele Garcia Ruiz v. Spania, hotărârea din 21 ianuarie 1999; Helle v. Finlanda, hotărârea din 19 decembrie 1997*).

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 aprilie 2021, în cauza penală în privința lui **Martirosean Artur xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **17 decembrie 2021**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Cobzac Elena